

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๒/๒๕๖๙

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๔/๒๕๖๙

วันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๙

ระหว่าง { พันตำรวจตรี ชาตรี เขียวภักดี ผู้ร้อง
ประธานศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑
คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง ที่ ๒
ตุลาการศาลปกครอง ที่ ๓ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง พันตำรวจตรี ชาตรี เขียวภักดี (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า พันตำรวจตรี ชาตรี เขียวภักดี (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้สมัครเข้ารับการสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น ตามประกาศคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ซึ่งประธานศาลปกครองสูงสุด (ผู้ถูกร้องที่ ๑) เป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่ง ดำเนินการสอบคัดเลือกตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ซึ่งบัญญัติให้วิธีการสอบคัดเลือก เป็นไปตามระเบียบที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครอง สูงสุด ต่อมาผู้ถูกร้องที่ ๒ มีประกาศ ก.ศป. เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการสอบข้อเขียนในการสอบคัดเลือก บุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ปรากฏว่าไม่มี

- ๒ -

รายชื่อผู้ร้องเป็นผู้ผ่านการสอบข้อเขียน ผู้ร้องเห็นว่า การตรวจข้อสอบข้อเขียนของคณะกรรมการตรวจกระดาษคำตอบใช้ดุลพินิจให้คะแนนไม่เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ เป็นการดำเนินกระบวนการสอบคัดเลือกที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องเสียโอกาสในการได้รับแต่งตั้งเป็นบุคลากรประจำศาลปกครองชั้นต้น การกระทำดังกล่าวเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม จำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ และขัดต่อรัฐธรรมนูญ แม้ประกาศผลการคัดเลือกจะให้สิทธิผู้สมัครที่ไม่ได้รับการคัดเลือกมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองก็ตาม แต่การฟ้องคดีดังกล่าวย่อมมีตุลาการศาลปกครอง (ผู้ถูกร้องที่ ๓) เป็นองค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดี โดยมีผู้ถูกร้องทั้งสามเป็นผู้ถูกฟ้องคดี เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และฝ่าฝืนจริยธรรมตุลาการศาลปกครอง

ผู้ร้องฟ้องคดีต่อศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองพิษณุโลกพิพากษายกฟ้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืน ผู้ร้องยื่นคำขอพิจารณาคดีใหม่ ศาลปกครองพิษณุโลกมีคำสั่งไม่รับคำขอพิจารณาคดีใหม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ และศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืน ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือขอให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำเนินการทางจริยธรรมและวินัยแก่ผู้ถูกร้องที่ ๓ ซึ่งมีคำพิพากษาและคำสั่งในคดีดังกล่าว ผู้ถูกร้องที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๓๔๙-๑/๒๕๖๙ มีมติให้ยุติเรื่อง เนื่องจากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวมีลักษณะเป็นการโต้แย้งการพิจารณาพิพากษาคดีของตุลาการศาลปกครองอันเป็นอำนาจอิสระของผู้ถูกร้องที่ ๓ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนดังกล่าว อีกทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ใด ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกร้องที่ ๓ ประพฤติผิดวินัยและจริยธรรม ผู้ร้องเห็นว่า มติของผู้ถูกร้องที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๓๔๙-๑/๒๕๖๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๕๓ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๗๖ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๘๘

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า เรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เมื่อได้รับข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินจะนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำคำวินิจฉัยต่อไป และครบกำหนดระยะเวลาที่สามารถใช้สิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องจึงมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

- ๓ -

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. มติของผู้ถูกร้องที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๓๔๙-๑/๒๕๖๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๕๓ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๗๖

๒. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ มาตรา ๑๘๘ และ มาตรา ๑๙๘

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบถึงการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ...

- ๔ -

(๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ... (๖) การกระทำที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง คณะกรรมการตุลาการทหาร รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร” มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้” และวรรคสี่ บัญญัติว่า “ให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับแก่การยื่นและการพิจารณาคำร้องตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบผู้ร้องกล่าวอ้างว่า มติของผู้ถูกร้องที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๓๔๙-๑/๒๕๖๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๕๓ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๗๖ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบปรากฏว่า มติของผู้ถูกร้องที่ ๒ ดังกล่าวเป็นการให้ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ร้องซึ่งร้องขอให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำเนินการตามจริยธรรมตุลาการศาลปกครองต่อผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่พิจารณาพิพากษาคดีของผู้ร้อง กรณีจึงเป็นการกระทำที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๖) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้นผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

- ๕ -

ส่วนที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๘๘ นั้น เป็นการยื่นคำร้องขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของกฎหมาย รัฐธรรมนูญบัญญัติให้สิทธิไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ และมาตรา ๒๓๑ (๑) กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจ ยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๖ -

(คำสั่งที่ ๕๒/๒๕๖๙)

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)

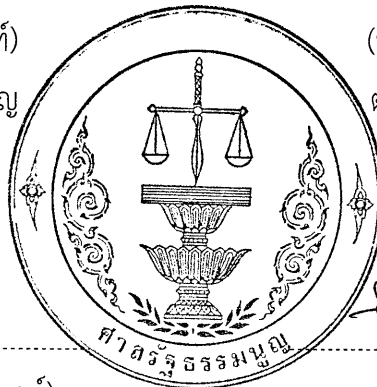
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัชฎอมฤต)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสรวิช ทรวงศิริไล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ